

В разі встановлення відхилень приймається рішення щодо його визнання – або це помилка або шахрайство. У разі достатності аудиторських доказів аудитор формулює свій висновок та за потреби надає рекомендації щодо усунення виявлених відхилень.

Якщо застосованих аудиторських процедур виявилось недостатньо, аудитор застосовує процедури логічної перевірки документів, зокрема методи дослідження декількох документів, що відображають ту саму або взаємозалежні операції – застосовуються у випадках коли окремі документи не містять протиріч, а зіставлення декількох документів може привести до виявлення невідповідностей.

Список літератури:

1. Мултанівська Т., Горяєва М. Аудит у схемах і таблицях / Ред. Я. Кавторєва. – Х.: Фактор, 2009. – 336 с.

К.е.н., доц. Ковтуненко К.В., Блонська Н.С.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Важливим інструментом державного управління, що дає змогу досягти підвищення ефективності використання державних ресурсів, яке має вирішальне значення для економічного розвитку України, є державний внутрішній фінансовий контроль. Сутність реформування державного внутрішнього фінансового контролю полягає у запровадженні абсолютно нового виду діяльності - внутрішнього аудиту.

Актуальною є проблема ефективної організації внутрішнього державного аудиту в бюджетних установах.

Відповідно до статті 26 Бюджетного Кодексу керівники розпорядників бюджетних коштів мають організовувати внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечувати їх здійснення у своїх закладах та у підвидомчих бюджетних установах [1].

Необхідність організації внутрішнього аудиту в бюджетних установах обумовлюється тим, що сьогодні спостерігається тенденція зростання різних видів надаваних платних послуг і робіт, які виконують бюджетні установи залежно від профілю своєї діяльності, платне навчання у вищих навчальних закладах, платні медичні послуги, науково-дослідні роботи, транспортні послуги і т.д.

Під внутрішнім аудитом розуміють діяльність окремого підрозділу в бюджетній установі, спрямовану на удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного і неефективного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності бюджетної установи, поліпшення внутрішнього контролю [1].

Так, наказом Мінфіну від 14.09.2012 № 995 затверджено Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю, та проведення внутрішнього аудиту, детально розкривається сутність внутрішнього контролю та його п'яти компонентів, описуються ключові аспекти організації та проведення внутрішнього аудиту, визначас роль і обов'язки підрозділів внутрішнього аудиту, підходи до виконання аудиторських завдань, документації і звітування; [2]. Ці Методичні рекомендації призначені для усіх бюджетних установ та визначають основні аспекти з організації та побудови системи внутрішнього контролю.

Згідно Постанови КМУ №1001 від 28.09.11 року визначено порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту до 01 січня 2012 року та затверджені

наказом Мінфіна №1247 від 04.10.2011 року Стандарти внутрішнього аудиту. Ці Стандарти розроблені з метою визначення єдиних підходів до організації та проведення внутрішнього аудиту, підготовки аудиторських звітів, висновків та рекомендацій у міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, оцінки якості такого аудиту [3,4].

Проте, цими документами не вирішено низку проблем, наявність яких, не дозволяє досягти кінцевої мети реформування системи.

На сьогодні існують організаційно-функціональні недоліків, які перешкоджають повноті реалізації і розвитку внутрішнього аудиту. По перше, не забезпечене дотримання при створенні підрозділів внутрішнього аудиту вимог постанови № 1001 щодо організаційної та функціональної незалежності таких підрозділів [5]. На фоні проведення загальної реформи відчувається певне нерозуміння важливості процесу створення служб внутрішнього державного аудиту, а іноді навіть і протидія йому, що і обумовлює несвоєчасне виконання запланованих етапів реформування вітчизняної системи контролю державних фінансів.

Однією із причин нездійснення діяльності з внутрішнього аудиту є недостатня кількість кваліфікованих кадрів у сфері внутрішнього аудиту у вітчизняних державних органах. Реформування не може бути ефективним без належного навчання й підвищення кваліфікації аудиторів. А також відсутність на державному рівні мотивації залучення кращих фахівців до по-суті нової для України професії "державний внутрішній аудитор" [5,6]. Навчання фахівців для цієї сфери не може обмежуватися лише підвищеннем кваліфікації колишніх контролерів та ревізорів, а має бути ґрунтовним.

Для ефективної організації внутрішнього аудиту необхідно забезпечити відповідні умови: розробити заходи для функціонування служб внутрішнього аудиту, забезпечити організаційні умови для їх утворення та підготувати достатню кількість фахівців для створення таких служб.

Вирішення цих проблем прискорить процес запровадження внутрішнього аудиту в бюджетних установах, має сприяти покращенню ефективного та раціонального утворення та використання бюджетних коштів, удосконаленню системи управління та прозорості прийняття управлінських рішень при виконанні покладених на установи завдань та сприятиме підвищенню результативності функціонування бюджетної сфери.

Список літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-IV .
2. Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах, затверджені наказом Мінфіну від 14.09.2012 № 995;
3. "Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади", затверджений постановою № 1001;
4. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені наказом Мінфіну від 04.10.2011 № 1247.
5. Звіт про стан розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні за 2012 року .
6. Чугунов І. Я. Державний внутрішній фінансовий контроль: стратегія розвитку . Фінанси України. – 2009